

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de volgende vragen ter beantwoording voorgelegd over het verantwoordingsonderzoek van de Algemene Rekenkamer «Resultaten verantwoordingsonderzoek 2016 Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII)» aangeboden d.d. 17 mei 2017 (bijlage bij Kamerstuk 34 725 VIII, nr. 2).

De fungerend voorzitter van de commissie,
Tellegen

De adjunct-griffier van de commissie,
Boeve

Nr	Vraag
1	Hoe verhoudt het bezwaar van de Algemene Rekenkamer, dat de overheid de samenwerkingsverbanden niet op eenduidige wijze kan vergelijken, zich tot de ruimte voor eigen keuzes voor passend onderwijs in scholen?
2	Ontstaat er ongelijkheid in het leveren van kwaliteit door de stapeling van financiële druk (financiële problemen, negatieve verevening, leerlingendaling en de ongelijke verdeling van een hoog aandeel leerlingen in speciaal onderwijs bij dezelfde samenwerkingsverbanden) in het oosten en zuidoosten van het land, in vergelijking met de rest van het land?
3	Kunt u de stelling van de Algemene Rekenkamer bevestigen dat niet uit jaarrekeningen van schoolbesturen is op te maken waaraan zij hun financiële middelen precies besteden en welke prestaties en effecten zij hiermee bereiken? Zijn er andere verplichte rapportages aan OCW of Inspectie waaruit deze gegevens wel blijken?
4	Vindt u het juist dat door de Algemene Rekenkamer de besteding van middelen voor passend onderwijs als proef op de som wordt genomen voor wat er in het algemeen met onderwijsinvesteringen gebeurt?
5	Wordt met kwaliteitszorg indicator KA2 van het onderzoekskader 2017 van de Inspectie voldoende gewaarborgd dat het intern toezicht onafhankelijk moet zijn, zoals volgens de Algemene Rekenkamer nu niet het geval is? Kunt u dit toelichten?
6	Kunt u bevestigen dat het zicht op de besteding van de gelden voor leerlingenondersteuning niet is verbeterd, ondanks dat een van de doelen van passend onderwijs was dat dit transparanter zou worden?
7	Welke acties heeft u vanaf de invoering van passend onderwijs ondernomen om het zicht op de besteding van de gelden voor leerlingenondersteuning transparanter te maken?
8	Wat waren uw doelstellingen bij de aanvang van passend onderwijs met betrekking tot de transparantie over waaraan de gelden voor leerlingenondersteuning worden besteed?
9	Klopt het dat de verantwoordingsstukken over ondersteuningsmiddelen door samenwerkingsverbanden weinig informatie bevatten over de besteding van middelen? Waardoor komt dit en wat kan gedaan worden om dit te verbeteren?
10	In hoeveel van de samenwerkingsverbanden is het intern toezicht niet onafhankelijk?
11	Wat zijn de eisen aan de verantwoordingsstukken van samenwerkingsverbanden?
12	Wat wordt bedoeld met indicaties in de zin «Bovendien zijn er indicaties dat de wel beschikbare informatie van onvoldoende kwaliteit is.»?
13	Zijn er richtlijnen voor medezeggenschap en checks and balances voor samenwerkingsverbanden en zo ja hoe ziet het ministerie daarop toe?
14	Wordt conform artikel 17a leden 2 en 3 van de Wet op het Primair Onderwijs een lid van de raad van toezicht van de samenwerkingsverbanden voorgedragen door de ondersteuningsplanraad?
15	Kunt u reageren op de redenering van de Algemene Rekenkamer dat door zwak ontwikkelde interne checks en balances in de samenwerkingsverbanden, schoolbesturen het instellingsbelang zwaarder kunnen laten wegen dan het belang van de leerling?
16	Kunt u aangeven wanneer wel kan worden voldaan aan de uitdrukkelijke vraag van de Kamer om inzicht te verkrijgen in het aantal leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte?

- Nr** **Vraag**
- 17 Kunt u aangeven, naar aanleiding van de constatering van de Rekenkamer onder de kop «Zicht op onderwijsinvesteringen niet beter», hoe u, naast de in dit verantwoordingsverzoek specifiek uitgelichte investeringen in passend onderwijs, in het algemeen gaat zorgen dat het zicht op resultaten van onderwijsinvesteringen gaat verbeteren?
- 18 Kunt u aangeven wat de Kamer kan verwachten aan informatievoorziening en per wanneer en hoe dit gaat voorzien in eerdere vragen van de rapporteurs van de vaste commissie voor OCW?
- 19 Herkent u de signalen dat leerlingondersteuning nog niet overal goed loopt?
- 20 Heeft ieder samenwerkingsverband een ondersteuningsplanraad en hoe worden deze ondersteuningsplanraden samengesteld?
- 21 Zijn er eisen of richtlijnen inzake de onderwijsdata over leerlingondersteuning en zo ja, wat houden deze eisen in?
- 22 Zijn de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer nieuw voor u of is hiermee al een slag gemaakt?
- 23 Hoe verklaart u dat er drie onvolkomenheden zijn geconstateerd door de Algemene Rekenkamer terwijl dat er afgelopen jaar nul waren?
- 24 Deelt u de observatie van de Algemene Rekenkamer dat er een gebrek is aan kwantitatief en kwalitatief voldoende personeel? Kunt u dit toelichten?
- 25 Wat gaat u er aan doen om de capaciteit en kennis ten aanzien van het financiële beheer te verbeteren?
- 26 Wanneer verwacht u dat de informatiebeveiliging bij DUO op orde is?
- 27 Kunt u de door de Algemene Rekenkamer gerapporteerde onrechtmatigheid in de samenvattende verantwoordingsstaat agentschappen toelichten, aangezien dit nu vrij technisch staat omschreven als «aanbestedingsfouten vanwege het niet tijdig vervangen van een afgelopen Rijksbrede raamovereenkomst voor inhuur van externen»?
- 28 Deelt u de observatie dat de gevoeligheid voor misbruik en oneigenlijk gebruik in 2016 nog steeds bestond bij de verdeelsystematiek van het onderwijsachterstandenbeleid? Zo ja, wat heeft u gedaan om dit zoveel mogelijk uit te sluiten en wat gaat u in de toekomst doen om dit te voorkomen?
- 29 Bent u voornemens om de nieuwe verdeelsystematiek onderwijsachterstandenbeleid voor te leggen aan de Algemene Rekenkamer?
- 30 Kan het overzicht van kwantificeringen van onrechtmatigheden bij niet-goedkeurende verklaringen van onderwijsinstellingen alsnog aan de Kamer worden verstuurd met betrekking tot dit verslagjaar, dus vooruitlopend op definitieve opname hiervan in het verslag volgend jaar?
- 31 Kunt u, zodra beschikbaar op basis van de uitvraag bij instellingsaccountants door de Inspectie, een overzicht naar de Kamer sturen van de onrechtmatigheden in 2016?
- 32 Is er meer (casus)onderzoek nodig naar de werking van passend onderwijs naar aanleiding van de conclusies van de Algemene Rekenkamer?
- 33 Wat is de verklaring voor dat het aandeel geregistreerde leerlingen met extra ondersteuning in het regulier onderwijs is gedaald na de invoering van passend onderwijs?
- 34 Hoe verklaart u het verschil tussen het percentage dat door docenten genoemd wordt bij de vraag hoeveel van de leerlingen extra ondersteuning nodig hebben (25%) en het geregistreerde percentage van extra ondersteuningsbehoefte (4,5%)?

- Nr** **Vraag**
- 35 Welke verschillen zijn er tussen samenwerkingsverbanden tussen het percentage leerlingen dat naar het reguliere of speciaal onderwijs gaat? Hoe kunnen deze verschillen verklaard worden?
- 36 Heeft u zicht op de wijze waarop samenwerkingsverbanden vaststellen of een leerling recht heeft op een toelaatbaarheidsverklaring? Kunt u dat toelichten?
- 37 Is het juist dat, zoals bij de presentatie van het Rekenkamerrapport werd gesteld, een van de doelstellingen van passend onderwijs is geweest om als overheid per leerling te weten of passende ondersteuning geboden wordt, zoals ook de tabel hier suggereert?
- 38 Waarom zijn er geen specifieke richtlijnen voor de jaarverslaglegging in passend onderwijs?
- 39 Bent u van plan om specifieke richtlijnen op te stellen voor de jaarverslaglegging door samenwerkingsverbanden en schoolbesturen in het kader van passend onderwijs en het transparant maken van de gelden die voor leerlingenondersteuning worden uitgegeven? Zo ja, gaat u dit regelen per schooljaar 2017/2018? Zo nee, waarom niet?
- 40 In hoeverre is de aanname dat in 2020 het aantal leerlingen dat extra ondersteuning nodig heeft gelijk is, realistisch?
- 41 Deelt u de observatie dat de wetgever geen eisen heeft gesteld aan de informatie die een samenwerkingsverband moet vragen van hun schoolbesturen?
- 42 Bent u van plan om specifieke eisen op te stellen waaraan accountantscontrole op jaarverslagen van samenwerkingsverbanden passend onderwijs moeten voldoen? Zo ja, gaat u dit regelen per schooljaar 2017/2018? Zo nee, waarom niet?
- 43 Is het juist dat er geen specifieke eisen zijn voor accountantscontrole op jaarverslagen van samenwerkingsverbanden passend onderwijs en bent u van plan dit in de toekomst te veranderen?
- 44 Hoe verhoudt zich het citaat van de Inspectie over het feit dat er geen of nauwelijks wettelijke eisen worden gesteld aan de verslaglegging van samenwerkingsverbanden zich met het onderzoekskader van de Inspectie dat ingaat op het financiële beheer, want of dat beheer goed is, kan toch alleen maar vastgesteld worden als de verslaglegging op orde is?
- 45 Kunt u wel een sluitende verklaring aangeven voor het verschil van € 48 miljoen?
- 46 Hoe verklaart u het feit dat er samenwerkingsverbanden zijn waar nul euro werd doorbetaald?
- 47 Hoe kan een raad van toezicht of Inspectie een jaarverslag van een samenwerkingsverband dat nul euro heeft doorbetaald goedkeuren?
- 48 Heeft u een verklaring voor de € 48 miljoen die niet is ontvangen door de schoolbesturen primair en voortgezet onderwijs, maar wel door de samenwerkingsverbanden is doorbetaald aan deze schoolbesturen aldus de jaarrekeningen van 2014 en 2015? Zo ja, kunt u uw antwoord toelichten? Zo nee, bent u bereid hier onderzoek naar te doen?
- 49 Kunt u verklaren waarom in de jaarrekeningen van zeven samenwerkingsverbanden primair onderwijs en van veertien samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs geen doorbetalingen aan schoolbesturen geboekt staan? Zo ja, kunt u uw antwoord toelichten? Zo nee, bent u bereid hier onderzoek naar te doen?
- 50 Heeft u een verklaring voor het verschil van € 48 miljoen tussen het bedrag dat samenwerkingsverbanden in jaarrekeningen 2014 en 2015 opnemen als doorbetaling, en het bedrag dat schoolbesturen opnemen als ontvangen?

Nr	Vraag
51	Kunt u bevestigen dat de meeste samenwerkingsverbanden meer middelen doorbetalen aan schoolbesturen dan zij onder centrale regie besteden?
52	Kunt u bevestigen dat 23% van de directeuren van samenwerkingsverbanden in het primair onderwijs en 19% van directeuren van samenwerkingsverbanden in het voortgezet onderwijs geen systeem hebben om op de hoogte gesteld te worden over wat hun schoolbesturen doen met de financiële middelen die ze van het samenwerkingsverband krijgen doorbetaald?
53	Kunt u bevestigen dat 51% van de directeuren van samenwerkingsverbanden in het primair onderwijs en 31% van de directeuren van samenwerkingsverbanden in het voortgezet onderwijs niet zeker weten dat het aan schoolbesturen toegekende geld daadwerkelijk wordt besteed aan leerlingenondersteuning?
54	Wanneer is het meerjarig casusonderzoek van Eimers, Ledoux en Smeets afgerond en kunt u de Kamer daar van op de hoogte stellen?
55	Is het nu wettelijk mogelijk dat een schoolbestuurder tegelijkertijd toezichthouder is van het samenwerkingsverband waar zijn school deel van uit maakt?
56	In hoeveel samenwerkingsverbanden is de doorzettingsmacht geregeld?
57	Welke actie(s) gaat u ondernemen om ervoor te zorgen dat het intern toezicht van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs wel onafhankelijk wordt?
58	Bent u van plan om ervoor te zorgen dat in elk samenwerkingsverband doorzettingsmacht geregeld wordt, omdat er nog te vaak kinderen tussen wal en schip vallen? Zo ja, gaat u dit regelen voor schooljaar 2017/2018? Zo nee, waarom niet?
59	Heeft elk samenwerkingsverband conform de wettelijke verplichting een ondersteuningsplanraad?
60	Op welke wijze gaat u ervoor zorgen dat de ondersteuningsplanraden beter tegenwicht kunnen bieden tegen de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, aangezien ouders en leraren passend onderwijs nog steeds niet goed begrijpen en het enthousiasme voor de ondersteuningsplanraden vermindert?
61	Deelt u de opmerking van de Algemene Rekenkamer dat de gevraagde opdracht van de motie (Kamerstuk 33 106, nr. 97) niet letterlijk is overgenomen?
62	Wat vindt u van de stelling dat de informatiewaarde van het zorgvinkje beperkt is en zou het wenselijk zijn dat landelijk geregistreerd wordt hoeveel leerlingen een ondersteuningsbehoefte hebben in plaats van hoeveel leerlingen daadwerkelijk extra ondersteuning krijgen?
63	Waarom heeft het Ministerie van OCW loopbaanonderzoek van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte niet bevorderd?

- Nr** **Vraag**
- 64 Bent u bereid om het laten uitvoeren van cohortonderzoeken te bevorderen, aangezien de Algemene Rekenkamer stelt dat het aandeel van de leerlingen met extra ondersteuning in het primair onderwijs 4,5% is, terwijl het aandeel leerlingen dat leerkrachten in het basisonderwijs ervaren als leerling die extra ondersteuning nodig heeft op ongeveer 25% ligt (Cohortonderzoek Cool 5–8 van Driessen, Mulder & Roeleveld, 2012)? Kunt u bevestigen dat er geen cohortonderzoeken van na de invoering van passend onderwijs zijn en er ook niet is voorzien in nieuwe onderzoeken waarin data over leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte wordt verzameld, terwijl Koopman en Rossen (2016) in hun rapport over loopbanen van zorgleerlingen en niet-zorgleerlingen aangeven dat zowel het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) als het Ministerie van OCW zouden moeten bevorderen dat loopbaanonderzoek van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte mogelijk blijft?
- 65 Welke actie(s) gaat u ondernemen om ervoor te zorgen dat de leerlingenondersteuning in elk samenwerkingsverband goed is geregeld, zodat alle leerlingen met ondersteuningsbehoefte daadwerkelijk passend onderwijs kunnen krijgen?
- 66 Heeft het lerarentekort in het primair onderwijs te maken met de problemen die ervaren worden door passend onderwijs? Kunt u uw antwoord toelichten?
- 67 Hoe verklaart u de verschillen tussen de samenwerkingsverbanden in figuur 5.6?
- 68 Welke actie(s) gaat u ondernemen om samenwerkingsverbanden die te maken hebben met een stapeling van financiële druk te ontzien, aangezien het risico ontstaat dat schoolbesturen het belang van hun eigen instelling voor het gezamenlijk belang van het samenwerkingsverband laten gaan?
- 69 Gaat u de resultaten in 5.7 verder onderzoeken?
- 70 Bent u bereid te onderzoeken waarom het aandeel leerlingen in het regulier onderwijs sneller stijgt in samenwerkingsverbanden met sterke negatieve verevening dan bij samenwerkingsverbanden met sterk positieve verevening of die in de tussengroep en hierbij ook specifiek te kijken naar de problemen met het verkrijgen van bekostigingscategorie 3 voor leerlingen met ernstige meervoudige beperkingen? Zo ja, wanneer kunt u de resultaten hiervan met de Kamer delen? Zo nee, waarom niet?
- 71 Welke concrete acties zijn er in de tiende voortgangsrapportage passend onderwijs¹ nieuw voorgesteld die niet in eerdere rapportages stonden?
- 72 Welke acties in de tiende voortgangsrapportage passend onderwijs bedoelt u specifiek als het gaat over het verbeteren van de transparantie en verantwoording over de inzet van middelen en behaalde resultaten?
- 73 Kunt u aangeven in welke van de voorgaande vijf verslagjaren de Informatiebeveiliging DUO een bevinding of gerapporteerde onvolkomenheid van de Algemene Rekenkamer was, dan wel in uw eigen verslag was aangemerkt als risico in de bedrijfsvoering?
- 74 Kunt u aangeven wat de aard van onvolkomenheden was en is en of dit mogelijke data beveiligingsrisico's voor wat betreft persoonlijke data ten gevolge had of momenteel nog heeft?
- 75 Heeft de werkgroep, die ingesteld is na de tiende voortgangsrapportage², al concrete resultaten geboekt?
- 76 Is het doel van de werkgroep, ingesteld na de tiende voortgangsrapportage, het opstellen of vernieuwen van richtlijnen voor verantwoording door samenwerkingsverbanden?

Nr	Vraag
77	Wanneer kan de Kamer de resultaten van de werkgroep ontvangen?
78	Welke verbeteringen in transparantie van passend onderwijs geld en effecten zegt u toe ter beschikking van de Kamer in 2017? En welke met ingang van 2018?
79	Deelt u de stellingname van de Algemene Rekenkamer dat het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap onvoldoende urgentie toont om tot transparantie te komen?
80	Waarom is het dashboard passend onderwijs alleen raadpleegbaar door samenwerkingsverbanden en schoolbesturen?
81	Bent u van plan om de verbetering van de transparantie over de besteding van financiële middelen voor passend onderwijs en wat daarmee bereikt wordt, met meer urgentie ter hand te nemen dan u op dit moment doet? Zo ja, wat gaat u concreet doen ter verbetering naast de acties die u al aangekondigd heeft en in gang zijn gezet maar kennelijk nog niet voldoende resultaten opleveren? Zo nee, waarom niet?
82	Kunt u bevestigen dat alleen samenwerkingsverbanden en schoolbesturen het dashboard passend onderwijs kunnen raadplegen? Zo ja, hoe gaat u ervoor zorgen dat ook ouders, leerlingen en gemeenten het dashboard kunnen raadplegen?
83	Kunt u reageren op het duidelijke signaal van de Algemene Rekenkamer in haar nawoord, dat in de reactie van de Minister de urgentie ontbreekt die bij dit onderwerp van transparantie van besteding van financiële middelen hoort?
84	Kunt u reageren op de door de Algemene Rekenkamer genoemde «kansen om inzicht te verbeteren» uit de lumpsumbrief van 2016 en aangeven wat daarmee is gedaan?
85	Kunt u aangeven waarom een voornemen tot openbaarmaking van jaarverslagen in 2014 pas leidt tot een verplichting «in de loop van 2018»?
86	Kunt u aangeven hoe het nu toegezegde dashboard voor samenwerkingsverbanden en schoolbesturen ook de transparantie gaat geven op stelselniveau?
87	Kunt u aangeven hoe het nu toegezegde dashboard voor samenwerkingsverbanden en schoolbesturen ook de transparantie gaat geven aan externe belanghebbenden zoals ouders, leerlingen en gemeenten?

¹ Kamerstuk 31 497, nr. 221, d.d. 6-12-2016

² Ibidem